

Titulació	Tipus	Curs
Infermeria	FB	1

Professor/a de contacte

Nom: Sabiniana San Rafael Gutierrez

Correu electrònic: sabiniana.sanrafael@uab.cat

Equip docent

María Isabel Bonilla Carrasco

Gianluigi Caltabiano

Ariadna Huertas Zurriaga

Jessica Izcara Cobo

Roger Hortal Mas

Purificacion Escobar Garcia

Nil Casajuana Martín

Jordi Puig Pla

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits

Objectius

L'assignatura Comunicació i TIC consta de dos mòduls: el mòdul de comunicació de quatre crèdits ECTS i el mòdul de TIC de dos ECTS.

Mòdul de comunicació

Una de les necessitats bàsiques de les persones és establir una comunicació efectiva que les ajudi a relacionar-se i aconseguir un bon creixement personal.

L'objectiu de l'assignatura és millorar la capacitat d'expressió de l'estudiantat en totes les àrees de comunicació: verbal i no verbal.

El programa de comunicació (4 ECTS) té com a objectiu promoure l'ús de les habilitats apropiades per aconseguir una comunicació efectiva en cada situació i / o problema.

La comunicació efectiva amb la persona atesa es considera una capacitat clínica fonamental que caracteritza la competència infermera.

Les relacions interpersonals estan influenciades pels esdeveniments interns de la persona: el seu rol, estat, característiques personals, així com per la seva interacció amb l'entorn en el qual tenen lloc i són, també, les interaccions a través de les quals cada persona té un cert efecte sobre una altra (Henderson, V. 1971).

Desenvolupar una comunicació efectiva és un procés altament complex, que requereix adquirir coneixement i aprofundir en aspectes específics de la comunicació.

Mòdul de TIC

El mòdul de TIC de l'assignatura té com a objectiu introduir a l'estudiantat en l'ús de les eines ofimàtiques més útils per al seu desenvolupament professional. Específicament, la cerca d'informació, l'organització i la manipulació de dades i aspectes relacionats amb la presentació de resultats

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Demostrar que es coneixen els sistemes d'informació sanitària.
- Establir una comunicació eficaç amb pacients, família, grups socials i companys, i fomentar l'educació per a la salut.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament els principis i valors que regeixen l'exercici de la professió infermera.
2. Analitzar les dificultats, els prejudicis i les discriminacions, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.
3. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
4. Descriure els sistemes i programes informàtics que afavoreixen el desenvolupament de la disciplina.
5. Enumerar les intervencions necessàries per establir una comunicació eficaç, efectiva i respectuosa amb usuaris, família, grups socials i companys.
6. Identificar les bases de la comunicació verbal, no verbal i escrita.
7. Identificar les característiques d'una comunicació eficaç.
8. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
9. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Continguts

Mòdul de comunicació (4 ECTS)

1- Comunicació i significat:

Definició de comunicació. Models de comunicació humana: comunicació-acció, comunicació-interacció i comunicació-transacció. Principis de comunicació segons l'Escola de Palo Alto (axiomes). Nivells de comunicació humana: comunicació intrapersonal, interpersonal i pública. Descripció dels factors que influeixen en la comunicació: percepció, creences i valors, aspectes socials, culturals, familiars i individuals.

2- Comunicació verbal:

Aspectes informatius i persuasius de la comunicació. Comunicació escrita. Actituds negatives que impedeixen la comunicació: actitud avaluativa, actitud bel·licosa, curiositat i actitud apassionada. Influència de la percepció en la comunicació. Comunicació telefònica. Mètodes destinats a augmentar la comprensió / retenció del missatge.

3- Comunicació NO verbal:

Funcions: comunicació d'actituds i emocions, suport de la comunicació verbal, reemplaçament del llenguatge. Classificació del comportament comunicatiu no verbal: proxèmic, cinètic i paralingüístic. El tacte com a element clau en les relacions humanes.

4- Habilitats i estratègies per a una comunicació efectiva.

4.1- Empatia

Definició. Diferència entre empatia i simpatia. Concepte de relacions interpersonals i intrapersonals. Definicions d'aptitud empàtica, empatia i actitud empàtica. Objectius de l'actitud empàtica. Dimensió conductual de l'actitud empàtica. Maneres d'expressar comprensió empàtica. Expressions No acceptable en el camp de la comunicació.

4.2-Escolta activa:

Definició. Principis de l'escolta activa. Diferència entre escolta activa, escolta i audició. Obstacles per a escoltar. Escolta NO eficaç.

4.3- La retroalimentació:

Definició. Funció de retroalimentació. Tipus de retroalimentació: retroalimentació comunicativa. Comentaris basats a l'origen. Comentaris d'acord amb la seva intenció. Diferència entre retroalimentació i crítica.

4.4- L'assertivitat:

Definició. Estils relacionals (passiu, agressiu, manipulador i assertiu). Saber dir NO. Habilitats per a la comunicació assertiva.

4.5- Tècnica de resolució de problemes: fases

Mòdul TIC (2 ECTS)

1-Ús del gestor bibliogràfic.

2-Eines per l'anàlisi de base de dades.

3-Tècniques per una comunicació eficaç

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			

PRÀCTIQUES DE LABORATORI (PLAB)	17	0,68	4, 9
SEMINARIS ESPECIALITZATS (SESP)	21	0,84	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9
TEORIA (TE)	11,5	0,46	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Tipus: Supervisades			
TUTORIA	1	0,04	
Tipus: Autònomes			
CONSULTES BIBLIOGRÀFIQUES	10	0,4	9
ELABORACIÓ DE TREBALLS	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
ESTUDI PERSONAL	52,5	2,1	1, 2, 4, 6, 7
LECTURA D'ARTICLES /INFORMES D'INTERÉS	15	0,6	1, 2, 4, 6, 7, 8, 9

Mòdul de comunicació

S'utilitzarà metodologia mixta.

Aquest mòdul consta d'una part teòrica i una part de seminaris als quals el grup no superarà els 25 alumnes.

La llista de temes a treballar, hores teòriques i seminaris és la següent:

- Comunicació i significat. Teories i models de comunicació (2 hores de teoria i dues hores de seminari).
- Factors que influeixen en el procés de comunicació (2 hores de teoria i dues hores de seminari).
- Comunicació verbal i no verbal (2 hores de teoria i dues hores de seminari).
- Habilitats i estratègies per a una comunicació efectiva: Empatia (2 hores de teoria i dues hores de seminari).
- Habilitats i estratègies per a una comunicació efectiva: Saber escoltar i donar feedback (1,5 hores de teoria i dos de seminaris).
- Habilitats i estratègies per a una comunicació efectiva: Assertivitat (2 hores de teoria i dues hores de seminari).

Hi haurà 3 sessions d'aplicació de coneixements (pràctiques de simulació) de tres hores de durada, on l'estudiantat, en grup simularan els aspectes treballats i serviran per a demostrar els coneixements adquirits.

Els temes en els quals es treballarà són:

- Factors que influeixen en el procés de comunicació.
- Comunicació verbal i no verbal.
- Habilitats i estratègies per a una comunicació efectiva.

Mòdul de TIC

El mòdul s'impartirà en sessions pràctiques a l'aula d'informàtica de la Facultat de Medicina.

Es faran diverses sessions pràctiques, en grup petit a les aules d'informàtica, l'objectiu de les quals és que la/ l'estudiant aprengui a fer servir les eines ofimàtiques adients pel seu desenvolupament professional.

Totes les sessions constaran d'una breu introducció teòrica i majoritàriament d'exercicis pràctics.

Els temes a treballar són:

- 1-Ús del gestor bibliogràfic.
- 2-Eines per l'anàlisi de base de dades.
- 3-Tècniques per una comunicació eficaç

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència y participació activa en classes i seminaris	20%	1	0,04	6, 7, 8
Avaluació de tipus pràctic: Avaluació objectiva i estructurada	25%	9	0,36	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8
Avaluació escrita mitjançant proves objectives (part comunicació)	25%	1	0,04	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8
Avaluació mitjançant proves objectives (TIC)	30%	1	0,04	4, 8, 9

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única

En aquesta assignatura, no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

L'avaluació es compon de:

Avaluació del mòdul de comunicació (70%)

- Avaluació pràctica de tipus: avaluació objectiva i estructurada (25% de qualificació) Nota mínima per poder fer la mitjana amb la resta d'apartats 5,0:

S'avaluarà a través de les 3 simulacions en els quals participa l'estudiantat. L'assistència és obligatòria i es puntuarà amb 0 la no assistència de l'alumne a la sessió de simulació. Això serà avaluat per dos dels professors de l'assignatura alhora.

La cronologia d'aquestes proves serà:

- Primera simulació: després dels temes de Comunicació i significat i comunicació verbal.
- Segona simulació: després de la sessió de comunicació no verbal.
- Tercera simulació: després de l'última sessió d'habilitats i estratègies per a una comunicació efectiva.

Els aspectes a avaluar varien segons el tema a tractar. L'alumne tindrà la taula d'avaluació, en Moodle de l'assignatura amb suficient antelació.

Després de completar la prova, la professora/el professor donarà retroalimentació a l'estudiantat sobre els aspectes observats durant la simulació.

- Assistència i participació activa en classe i seminaris (20%). Nota mínima per poder fer la mitjana amb la resta d'apartats 5,0

És una avaluació contínua en tots els seminaris de l'assignatura.

La professora/el professor assignarà una qualificació individual als estudiants d'acord amb els següents criteris:

El 15% de la qualificació correspondrà a:

- Assistència a sessions i compliment de l'horari.
- Participació (nivell de participació en activitats de classe).
- Nivell d'aproximació a l'avaluació del professor/ de la professora en l'avaluació per parells.

El 5% de la qualificació correspondrà al lliurament de tres experiències personals d'empatia, escolta activa i assertivitat.

L'assistència a totes les sessions és obligatòria.

- Avaluació escrita a través de proves objectives (part de la comunicació) (25%). Nota mínima per poder fer la mitjana amb la resta d'apartats 5,0

Es realitzarà un examen una vegada finalitzada l'assignatura.

Per a preparar-ho correctament no n'hi ha prou amb la teoria que s'imparteix en classe i cal consultar la bibliografia recomanada.

Avaluació del mòdul de TIC (30%). Nota mínima per poder fer la mitjana amb la resta d'apartats 4,5

Avaluació mitjançant proves objectives

Obtenció de la nota final

Per a poder fer una mitjana de, el mòdul de comunicació ha de tenir una qualificació com a mínima 5.0 i el mòdul de Tic un 4,5.

La qualificació final correspon a la suma dels apartats anteriors sempre que totes les notes siguin superiors als mínims establerts.

L'estudiant que no assisteixi al 30% de les sessions de seminari, es considerarà No avaluable.

Qualsevol actitud o comportament inadequat restarà 0,5 punts/vegada detectat de la NOTA FINAL (ús del mòbil, menjar o beure, comentaris inadequats...)

No es tolerarà cap falta de respecte a les companyes, als companys o als professors i a les professores. Tampoc es tolerarà actituds homòfobes, sexistes o racistes. Qualsevol estudiant en què es detecti alguna de les actituds anteriorment descrites, se li qualificarà amb suspès a l'assignatura sense possibilitat de presentar-se a la prova de recuperació.

Qualsevol plagi o falta d'honestedat de l'estudiant serà qualificat amb suspès de l'assignatura sense possibilitat de sense possibilitat de presentar-se a la prova de recuperació.

Examen de recuperació:

Per accedir ala prova de recuperació, l'alumne ha d'haver-se presentat a l'examen de l'assignatura.

Tindran accés a la prova de recuperació aquells/aquelles estudiants que no aprovin l'examen teòric, que hagin assistit, com a mínim al 75% de les sessions del seminari i que tinguin una avaluació positiva de l'avaluació individual i l'avaluació pràctica de l'assignatura.

No es permetrà assistir a l'examen de recuperació par "apujar nota".

Qualificacions

Segons l'acord 4.4 de la Junta de Govern 17/11/2010 del reglament d'avaluació, les qualificacions seran:

suspens: de 0a 4.9

aprobat: 5.0 a 6.9

Notable: de 7.0 a 8.9

Excel·lent: 9.0 a 10

Per tal d'optar a la matrícula d'honor cal estar entre les tres millors notes finals del grup sinó que a més a més s'ha de justificar documentalment l'assistència a jornades d'estudiants d'infermeria, jornades d'infermeria on es permeti l'assistència als estudiants del Grau en Infermeria conferències etc.

Bibliografia

- CIBANAL L. ARCE MC. CARBALLAL MC. Técnicas de comunicación y Relación de Ayuda en Ciencias de la Salud. Madrid: Elsevier España S.A;2014

- DAVIS F. La Comunicación No Verbal. Madrid: Ed. Alianza Editorial:1998
- LEYVA MORAL,J. Sentir-Crear-Cuidar. Relatos reales sobre VIH que promueven la empatía. Barcelona: Universidad Autónoma de Barcelona; 2023
- MOLINUEVO B. La Comunicación NO verbal en la Relación Médico- Paciente. Barcelona: Aresta; 2017
- NAVARRO O, IBAÑEZ V. Enfermeras Invisibles, Inventoras, Invencibles, Increíbles. Barcelona:Penguin Random House Grupo Editorial S.A.U.; 2021
- PEASE A. El Lenguaje del Cuerpo. Barcelona: Ed. Paidós; 2006
- PEITICHINIS J.A. La Comunicación entre el Personal Sanitario y los Pacientes. Ciencias de la Enfermería, Ed. Alhambra; 1982
- PEPLAU H. Relaciones interpersonales en Enfermería. Barcelona: Salvat; 1999
- TAZON ANSOLA MP i Col. Relación y Comunicación. Madrid: Obra Enfermería 21. Difusión Avances de Enfermería. (DAE S.L.); 2009
- WATZLAWICK P. Teoría de la Comunicación Humana. Barcelona : Biblioteca de Psicología, 100 Ed. Herder; 1989
- Recursos online par a l' aprenentatge de l' Excel:

<https://support.microsoft.com/es-es/office/aprendizaje-de-excel-para-windows-9bc05390-e94c-46af-a5b3-d7c22f>

https://excelyvba.com/curso-de-excel-avanzado/#Eliminar_duplicados

Programari

No és necessari un programari específic

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PLAB) Pràctiques de laboratori	101	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	102	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	103	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	104	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	105	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	106	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	107	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	108	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	109	Català	primer quadrimestre	tarda
(PLAB) Pràctiques de laboratori	110	Català	primer quadrimestre	tarda
(PLAB) Pràctiques de laboratori	111	Català	primer quadrimestre	tarda
(PLAB) Pràctiques de laboratori	112	Català	primer quadrimestre	tarda

(SEM) Seminaris	101	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	102	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	103	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	104	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	105	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	106	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	107	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	108	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	109	Català/Espanyol	primer quadrimestre	tarda
(SEM) Seminaris	110	Català/Espanyol	primer quadrimestre	tarda
(SEM) Seminaris	111	Català/Espanyol	primer quadrimestre	tarda
(SEM) Seminaris	112	Català/Espanyol	primer quadrimestre	tarda
(TE) Teoria	101	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	102	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	103	Català/Espanyol	primer quadrimestre	tarda